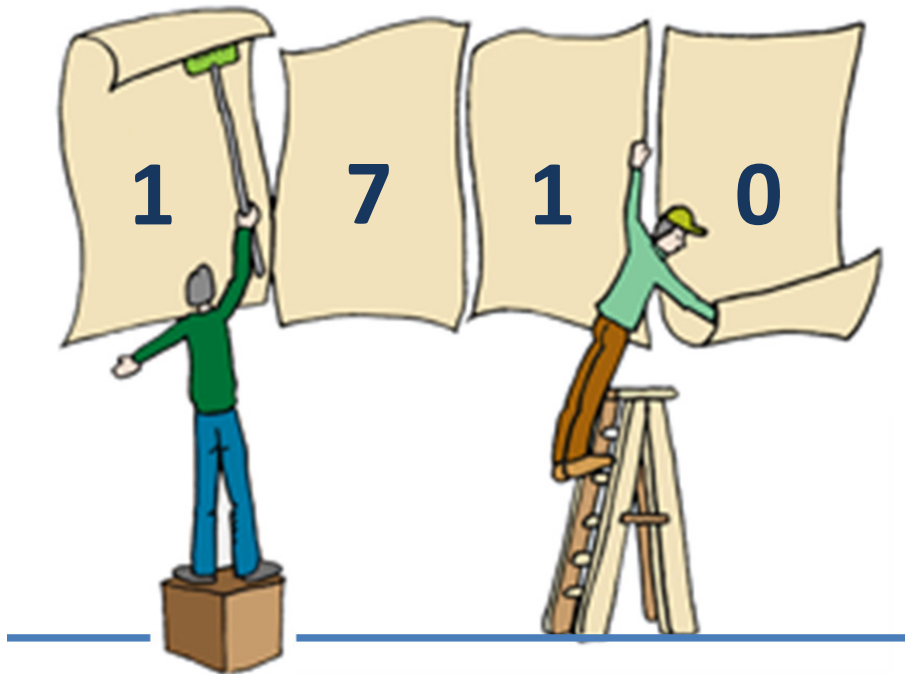

Året Var

Året Var DHF:s FÖRTECKNING ÖVER ÅRTAL I DALARÖS HISTORIA har tagits fram med hjälp av uppgifter tagna ur litteratur som berör Dalarö, sökning via Internet och med hjälp av boende på Dalarö.

**Detta är en fördjupning
av händelsen år**

Se nästkommande sidor

1710.

Pesten kommer till Dalarö med ett fartyg från Livland. 136 personer avlider, varav ca en tredjedel var Dalaröbor. Totalt ca 100 000 svenskar avlider p.g.a. pesten.

På ön Kycklingarna, utanför Dalarö finns en kyrkogård där offer för pesten är begravda.

Det var år 1710 som ett fyrtiotal anonyma personer dog på Dalarö Skans. Hälften var vuxna och hälften var barn.

Den första som drabbades var garnisonspastorn, sedan en fänrik med fem barn.

Inne i Dalarö drabbades man förstås också. I husförhörsboken 1710 står det: "Uti detta år är ingen katekesexamen hållen för den gångbara soten och pesten, som över 100 personer uti denna lilla församling borttryckte och gruveligen i nästan alla hus grasserade".

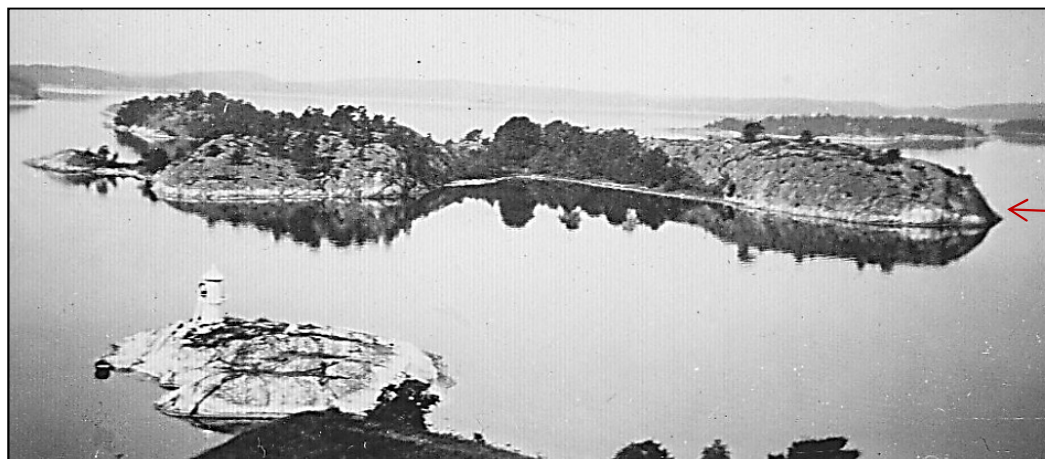
Citat ur boken : Lysande Skärgård.

I maj 1710 utbröt pesten i Riga och sedan kom turen till Reval. En svensk överstelöjtnant, som anlände dit med förstärkningsmanskaper under belägringen av Reval, berättade hur "de döde i myckenhet lågo på gatorne samt i husen med en stor orenlighet överallt, så att sjukdomen därav ej ringa tillväxande tog".

I det längsta ignorerade Stockholms myndigheter rapporterna om dödsfall i pest. Resultatet blev den värsta katastrof som har drabbat landet. Det var först i september som myndigheterna rapporterade om pesten.

Arkiatern (överläkaren) och preses (förste) Urban Hjärne ledde Collegium Medicum. Han var mån om att inte sprida panik i onödan och förnekade pestutbrottet så länge som möjligt.

De som dog på Dalarö Skans begravdes på grannön Kycklingarna.

Strikta karantänsbestämmelse infördes för alla fartyg som anlände från smittande länder. I 30 - 40 dagar skulle fartygen ligga still vid Vaxholm, Dalarö och andra skärgårdshamnar.

Men en varm försommardag trotsade en kapten karantänen och tog sig till Erstavikskrogen för att avnjuta en middag. Det slutade dock inte bättre än att mannen under måltiden segnade ner död. Snart dog fler passagerare ombord på skeppet och smittan spreds snabbt.

I boken Ornö under 500 år kan man läsa att skärgården på intet sätt skonades från smittan. På Utö kan så mycket som hälften av befolkningen ha gått åt. Bara på Dalarö Skans dog omkring 40 personer. Det finns inga säkra siffror på hur Ornö drabbades, men sannolikt var dödligheten lika hög där.

Pesten drabbade de sjuka på olika sätt. Vissa somnade in helt stillsamt och dog utan att ge ett ljud ifrån sig. Andra kände »oavbrutet olidliga plågor», och »yrade och rasade in till sitt yttersta». En del klagade högljutt över sitt öde, och undrade varför Gud vänt sig ifrån dem. Samtidigt kunde hos vissa passionerade religiösa känslor välla fram.

Dalarö skans sedd från grannön Kycklingarna.